

הארץ השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

פרשת אחרי-קדושים
תשפ"ה

גיליון 259

א לעכטיגער שבת

מאת הרב יהודה צבי שפירא

לימוד זכות

פניני הפרשה

"אחרי מות שני בני אהרן בקרבנות לפני ה' וימתו" (ט"ז ב)

ע"פ דברי חז"ל (מ"ק כ"ח. ועוד) 'מיתתן של צדיקים מכפרת על ישראל'. וכן: 'מיתתן של צדיקים מעכבות את המורענות' (פס"ז בראשית ו). וזה: 'אחרי מות' - 'בקרבנות לפני ה' וימתו' - מיתתם עוררה קרבת השם - הוי"ה - מידת הרחמים.

כן אפשר להסמך ע"פ המובא בספרי הפוסקים משה, כל בו: על קריאת מיתת בני אהרן ביום הכיפורים, בכדי להכניע לב האדם לשוב להשי"ת. וכן לעורר לב האדם להיזהר במעשיו. וזה: 'אחרי מות שני בני אהרן' - ונסמך לכך: 'בקרבנות לפני ה' - קרבת השם לתשובה ולמעשים טובים.

"אחרי מות שני בני אהרן בקרבנות לפני ה' וימתו" ב' פעמים נאמר כאן לשון: 'מיתת'.

ע"פ הא דמובא בחז"ל (ברכות י: עה"פ: 'כי מת אתה ולא תחיה', שהמת ללא בנים נקרא מיתה. וכן הוא ביספר המידות' (בנים כ"ד): 'יואב שלא הניח בן כמותו נאמר בו מיתה, דוד שהניח בן כמותו נאמר בו שכיבה', ולכך אפ"ל נכתב ב' פעמים ענין מיתה, פעם אחת מיתתם כפשוטו, ופעם אחת מיתת שמות ללא בנים.

"אחרי מות שני בני אהרן" (ט"ז ב)

ע"פ דברי חז"ל (נ"ה יח): "שקולה מיתת הצדיקים כשריפת בית אלקינו". וזה: ס"ת של: 'אחרי מות' שני, הם: ת"י - ת"כ (שני יודין) כנגד שנות עמדם של: ב' בתי מקדשות. ו: 'שני' מלשון: 'שנים' - השנים שהם עמדם.

"אחרי מות שני בני אהרן" (ט"ז ב)

לכאורה יש לדייק, למה לא נכתב 'שמים' של בני אהרן, ורק בלשון: 'שני בני אהרן'. ואפ"ל בהקדם מהמובא בזוהר שגדב באביהו היו למטה מבני עשרים, ולכך נקראו בני אהרן כלומר בנים ברשות אביהם. והא מובא בחז"ל: 'עשרים שנה אין ב"ד של מעלה עונשין וכורתין'. וכן הוא בזוהר (וירא ק"ח): 'דהא בי דינא דלתתא ענשין מתליסר שנין ולעילא, ובי דינא דלעילא מעשרים שנין', ולכך נסוב העונש על אהרן ולא על בניו, וכמובא על נער בר מצוה, שהעונשים הולכים על האב, ולכך אביו מברך: 'ברוך שפטרני'.

"דבר אל כל עדת בני ישראל... קדשים תהיו" (י"ט ב)

בדברי רש"י: 'מלמד שנאמרה פרשה זו בהקלה'. ע"פ המובא בליקוטי מוהר"ן ששכחו זה שנאחזים בשרשי נשמות ישראל, כוח הרבים - אפשר שיהיה לו משלה על המלאכים, ורב עמרם חסידא התגבר בכוח זה - כשהיה בשעת הנסיון ואמר נורא ביה עמרם (עיי"ש). וזה: פרשה של קדושים - 'בהקלה', ע"י הכתוב: "דבר אל כל עדת בני ישראל" כוח הרבים, כהקדמה ליקדושים. וכבר אמורים דבריהם (ליקוט עמוס תקמ"ט). 'בנוהג שבעולם אדם נוטל אלוהה של קניא אין יכול לשבס' בבת אחת, אבל אחת אחת אפילו תינוק יכול לשבס', דזהו מלמדנו כוח הרבים. וכמובא ע"כ בארכה בגודל מעלת האחדות, כדרך לשבירת היצר.

מטולשין בעיר בראד, למד בפני הציבור את תורה זו "אזמרה" בהתלהבות ובהתעוררות. תוך כדי לימודו שמע שרבי נחמן מלחש כבינו לבין עצמו: בוודאי בוודאי!!! כלומר שהדברים הנלמדים ברורים ופשוטים, שאכן כן צריך לנהוג, בוודאי צריך לדון את הכל לכף זכות, ולהסתכל רק בעיניים של חסד על הבריות... "כך - כך!" קרא לעברו מוהרנ"ת, האם כה פשוטים הם הדברים, אמור נא כמה אנשים כבר קרבת להשם יתברך על ידי תורה זו...? כי הרי כאמור, על ידי שדנים לכף-זכות אנו מוצאים את הנידון מחובה לזכות ומסייעים בידו להתקרב להשם יתברך.

אז מי כן?

זאת ועוד יסופר: היה זה תלמידו של רבי נתן - החסיד ר' מאיר מטעפליק, שביקר פעם אצל רבי נתן, כשנשאל על מהותו של אדם מסוים הדר בטעפליק, השיב ר' מאיר בביטול, כאומר: שאין באותו אדם הרבה שאפשר להאריך עליו הדיבור. העיר לו רבי נתן: אם תביט על העולם בצורה שלילית ובעין רעה, תמצא פגמים בכל דיירי העולם כולו. חשוב על האנשים המתגוררים בטעפליק. התחל בזה הגר בקצה העיר, אם תעניין בו בוודאי תמצא ליקויים שונים. עתה עבור מבית לבית, ובכולם תמצא ליקויים... עד שאתה מגיע לבית שלך... האם אכן אתה היהודי הטוב היחיד בכל העיר? - אני! גם אני לא צדיק גדול, השיב ר' מאיר חיש מהר. אם אתה לא, אז מי כן? שאל רבי נתן. אבל אם תביט על העולם בצורה חיובית - המשיך ואמר - תוכל למצוא טוב אפילו באדם השלילי ביותר, ואז בוודאי תמצא גם בשאר בני אדם וכן גם בעצמך...

רווח גדול לעצמנו

ובגודל מעלת הרווח והמעלה של לדון לכף זכות לעצמינו אנו, נוכל ללמוד מהמסופר בדברי חז"ל, (שבת קכז:): מעשה באדם אחד, שירד מהגליל העליון ושכר אצל בעל הבית אחד בדרום שלוש שנים.

ערב יום הכיפורים אמר לו: 'תן לי שכרי ואלך ואזון את אשתי ובני, אמר לו: 'אין לי מעות'. אמר לו: 'תן לי פירות' אמר לו: 'אין לי'. לאחר הרגל, נטל בעל הבית שכרו בידו, ועמו משוי שלשה חמורים והלך לו לביתו. אחר שאכלו ושתו, נתן לו את שכרו אמר לו: 'בשעה שאמרת לי תן לי שכרי ואמרתי אין לי מעות במה חשדתני?' - אמרתי: 'שמא הקדיש כל נכסיו לשמים', - אמר לו: 'העבודה, כך היה! ואתה, כשם שדנתני לזכות - המקום ידון אותך לזכות.

שירת הפרשה

"בצדק תשפט עמיתך" נקרא בפרשה לדון לכף זכות - נלמד מזהאת האמירה.

קשה להבין את הזולת - המעבירים והקשניים קל לחיד ויחיד עם תקווה המרבים.

לכך נצטוונו לדון לזכות, ולא לכף חובה לקאות את הטוב בזולת - בעין טובה.

פשוט את הטוב - חסדים אנו עליו סוככים ומקרה והשלילי אנו אותנו מנתקים.

השבוע אנו קוראים בפרשה את הפסוק: "בצדק תשפט עמיתך", וכבר למדו חכמינו מכך, ומובאים הדברים בפירוש רש"י, שאדם צריך לדון את חברו לכף זכות. גוילים רבים נכתבו על מעלת מידה נעלה זו, של לראות את הטוב בזולת, לדון לכף זכות, ולא לכף חובה. וכבר אמרו בדבריהם: (אבות ו): הוי דן את כל אדם לכף זכות.

ואם ישאל השואל, האין נוכל ללמד זכות על איש שאין בו כמעט שום מידה טובה, ומכך רגל ועד ראש אין בו מתם? על כך מסביר ה'מדרש שמואל' על משנה זו ב'אבות': אפשר ואותו אדם נולד עם תכונות רעות, ואולי הוא גם נולד במזל רע... זאת ועוד; שמא הוא עושה לעצמו לעתים חשבון נפש, והוא מתחרט על מעשיו וקובעים לו שכר כלשהו עבור זה.

מעוררים אהבה ורחמים

על לימוד כף זכות וראית הטוב, כבר מהדהדים הם דבריו של רבינו בתורה המפורסמת על הפסוק: "אזמרה לאלוקי עבדי" - בליקוטי מוהר"ן (תורה רפ"ב). תורה שהזכרנו ללכת עמה, ולעשות מכך דרך חיים. וכה הם תמציתי דבריו מתורה ארוכה ויסודית זו: "דע כי צריך לדון את כל אדם לכף זכות, ואפילו מי שהוא רשע גמור צריך לחפש ולמצוא בו איזה מעט טוב, שבאותו המעט אינו רשע. ועל ידי זה שמוצא בו מעט טוב ודן אותו לכף זכות, על ידי זה מעלה אותו באמת לכף זכות ויוכל להשיבו בתשובה..."

מעניינים הם דבריו של בעל ה"תפארת שלמה", בתורף דברים אלו, בכתבו: המלמד זכות על אחרים ומספר תמיד רק בשבחם, לא זו שסמיר מעצמו כטורגים ועונשים, אף זאת שבשמים מתחשבים בדבריו ומעוררים על החוטא אהבה ורחמים, כי כל דיבור של אדם עושה רושם למעלה, וזה שמלמדים זכות על בר ישראל, אפשר לקיים נפש אחת מישראל שגם בשמים ילמדו עליו זכות.

חסד נצחי

היה זה עת למד הרב החסיד רבי לוי יצחק בנדר, תורה זו של לדון לכף זכות, הרחיב את דבריו על כך, (דיבורי אמונה ה'), באמרו: על ידי שדן אותו לזכות - מעלה אותו... ויוכל להשיבו בתשובה!!!

האם שומעים אנו נכוחה מה אומר רבינו כאן? הבה נתבונן: איני מדבר עם האיש ההוא, איני רואה אותו בכלל, הוא נמצא בארץ אחרת חרוקה... כאשר אני שולל אותו לגמרי, אין אני מוצא בו שום נקודה טובה של זכות, הרי אני חוסם לגמרי את הדרך לתשובה... כי דלתי התשובה ננעלות בפניו.

לא כן כאשר אין דן אותו לכף זכות, אני מוצא בו נקודה טובה, אזי היכן שהוא רק נמצא, שם, במרחקים, אם אני מוצא עליו אפילו איזה זכות - פותח אני לפניו את הדלת, ויש לו את כל הסיכויים לשוב בתשובה, היות והדרך אינה חסומה בפניו, היא פתוחה, וכמו קוראת לו להיכנס ולהתקרב אל אבינו שבשמים...

חסד גדול הוא שהאדם יעורר תמיד מידת החסד ולא יעורר את מידת הדין, לא על עצמו ולא על הזולת. לא רק כחשוב על עצמו יחשוב טוב ולא יעורר על עצמו את הדין, אלא גם כאשר הוא חושב על הזולת או כשמדבר עמו, ידבר בחסד וברחמים. עצת רבינו לדון את חברו לכף - זכות, הוא פשוט מעשה חסד, כי בכך הוא פותח לו פתח שישבו בתשובה - היש חסד נצחי גדול מזה? מסופר, שכאשר שהה מוהרנ"ת עם תלמידו רבי נחמן

הַמִּשְׁךְ פְּנִינֵי הַפְּרָשָׁה

"קדשים תהיו כי קדוש אני ה' אלוהיכם" (וי"ט ב)

במאמרם (קידושין ל): 'אמר ר"ש בן לוי יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום... ואלמלא הקב"ה עוזרו אין יכול לו שנאמר אלוהים לא יעזבו בידו'. ויעקרא דיצרא בישא הוא על עריין כמובא (זוהר ויקרא ט"ו). ליקו"מ ב' ק"ל. וזהו: **"כי קדוש - אני ה' אלוהיכם"** - עזרתו של הקב"ה. ואפשר להוסיף: שהר"ת והס"ת של **"אני ה' אלוהיכם"** (עם התיבות) בגימטריא: ע' וב' ליקוטי מוהר"ן (ל"ו) שיש לצעוק ע' קלין כיולדת, כנגד ע' תיבות שבזמור **וענך** לזכות לקדושה. וזה ענין הצעקה המרומז כאן ב'קדושים תהיו... אני ה' אלוהיכם'.

"דבר אל כל עדת בני ישראל... קדשים תהיו כי קדוש אני ה' אלוהיכם" (וי"ט ב. ג.)

בדברי ה'חזק' סופר' פרשה זו נאמרה בהקהל (עיין רש"י): **שהתורה אינה דורשת קדושה של התבדלות ונזירות**, אלא אדרבה פרשת קדושים בהקהל נאמרה - **שתהיו קדושים בתוך קהל ועדה, ומעורבים בדעת עם הבריות**. ואפשר לדייק בדבריו, בתיבת הכתוב: **'קדושים תהיו' - לשון רבים**, התכללות בכלל בני ישראל.

ואפשר להוסיף עוד דבסמיכות **"קדושים תהיו"** נכתב מצוות **"שבת"**, ומצוות **"כיבוד אב ואם"**, (ויעיין בדברי זוהר ע"כ, ועוד בספר הפרשיות) דאף גם שנצטוו ב'קדושים תהיו' להיות פרושים ומגודרים. ניתנה מיד לאחריה מצות **"כיבוד אב ואם"** דיש בזה המצוה על שאביו הביאו לחיי העולם הזה (בי"מ ג.). וכן בשמירת השבת שיש בו תענוג גוף ונשמה יחדיו. תורת אמת תורת חיים היא, ורצונו שנעבדהו מהעולם הזה, ו'בליקוטי מוהר"ן' (תורה ז ב) עה"פ: **"ואבית תהלה מגושי עפר מקרוצי חמר"**, 'כי השם יתברך יש לו שרפים וחיות ואופנים ועולמות עליונים, שהם עובדים אותו יתברך, ואף על פי כן עקר התענוג והשעשוע שלו - כשעולה למעלה העבודה של עולם השפל הזה'.

"דבר אל כל עדת בני ישראל... קדשים תהיו" (וי"ט ב)

"עדת' תיבת: 'דעת'. וב'ליקוטי מוהר"ן' (תורה ח): **'המח הוא מחיצה פרוסה בפני תאוה זו, כי אין אדם עובר עברה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות (סוטה ג) אבל כשהמח והדעת שלם, הוא מגן בפני התאוה הזאת'**, וזהו, הקדמה ל'קדושה', **'הדעת' שחן המוחין**, וכמובא שם. וכבר אמרו: **אם פגע בך מנוול זה משכחו לבית המדרש'** - ענין דעת וחכמה.

"השכן אתם בתוך טמאתם" (ט"ז ט"ו)

ע"פ המובא ב'ליקוטי מוהר"ן' (תורה עח) שקאי על הדיבור, וכלשונו: **"היינו שאפילו אם האדם מונח ח"ו במקום שהוא אם יתחזק לדבר שם דיבורים קדושים של תורה ותפילה ושיחה בינו לבין קונו הוא יכול להזכיר את עצמו בהשי"ת לעולם"**.

וזה: ר"ת וס"ת של **'בתוך'** הוא: **כ"ב**, כנגד **כ"ב אותיות** שמשם נמשכים הדיבורים הקדושים. ואותיות הפנימיות: **ת"ו**, וי"ו. אות ת': רומז על דיבורי תורה תפילה. גם: **ת"ו** לשון רשימה, כמו שכתוב: **והתות ת"ו - שנירש הקול בלב'.** (ליקו"מ ה.) אות ו': ע"פ המובא (זוהר חדש ויצא): **'דוא' דשמה קדישא, דאקרי תפארת'**, ו'תפארת' הרי הוא בתורה. וכן (זהר בראשית ל.) עה"פ: **'ואת הארץ: וא"ו - א"ת, כללות של עשרים ושנים אותיות'**. שזה ענין הדיבור, וכאמרינו. וב'ליקוטי מוהר"ן' (י"א): **'כי בלא וא"ו נשאר כבד פה, ועל ידי וא"ו הוא בבחינת (תהלים ל): "כבוד ולא ידם" - הרומז על הדיבור.**

"לא תקלל חרש" (יט יד)

בדברי ה'שפתי כהן' ראשי תיבות של **חרש - ח"יים ר'עים ש'לך**. אזהרה היא לאדם: **שלא יקלל את עצמו בהיותו במצב ובצער**. ואפשר לדייק בדבריו: **לא תקלל - שלא יקלל א"ע** ויקבל הכל באהבה, ויהיה בחינת - **"חרש" - שישמע בזיונו וידום וישתוק**, דקאי גם על האדם עצמו שיקבל הכל באהבה וידום, דזהו **חרש - אינו שומע ואינו מדבר**. וכמובא **'ביאור הליקוטים'** על תורה ו' בליקוטי מוהר"ן. דעל האדם לשתוק לעצמו הוא מהבזיונות שלו.

זוית ראיה <<

מספיקה
אש קטנה
שתוכל להדליק
ולהבעיר
אש
של קדושה
בלבבות !

סיפורים מאירים

סיפורי פרשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב ותלמידיו ז"ע

"כי ביום הזה יכפר עליכם" (ט"ז ז)

השריפה הגדולה ביום הכיפורים !

ברסלב שנת תקס"ז, רבי נתן זכה לשהות אצל רבינו בימי ראש השנה. רבינו אמר אז את התורה "פתח רבי שמעון" (ליקוטי מוהר"ן ס): המבואר ומרומז שם מעלת 'סיפורי מעשיות' שרבינו החל לספר, והיה התעוררות ובכיות בקרב השומעים עת אמר רבינו תורה זו. רבי נתן נשאר בברסלב עד אחרי יום כיפור, לשבות יחד עם רבינו ביום הקדוש.

אתא ובא ערב יום הכיפורים, רבינו יוצא מהמקווה, ואומר למשמשו שהוא צופה שהשנה הזאת החדשה, תראה הרבה חולשה וחולי, עד כדי כך שהוא אחז ומשמש בראשו להרגיש אם הוא חי... עקב הסבל שהוא צופה שיתרחש בזאת השנה.

בליל יום הכיפורים, בעוד הציבור בבית מדרשו של רבינו יושבים ועוסקים באמירת התפילות והפזמונים שלאחר שמונה עשרה, השתררה מהומה גדולה. שריפה גדולה ואיומה פרצה, שהתפשטה חיש מהר על פני כל בתי העיר, ורבים מהבתים נשרפו כליל. מרוב השאון והאנדרלמוסיה הופרעה התפילה, ואנשים מבית הכנסת רצו לביתם להציל את משפחותיהם ואת כל הניתן להציל. בית רבינו נשאר עומד על מכונו והשריפה לא נמעה בו, על אף שניצב בין הבתים שעלו בלהבה. וגם כאשר שככה מעט האש, לא נרגעה המהומה. שוטרי העיר התפרצו לבית הכנסת והכו ללא רחם במתפללים שנותרו בבית הכנסת - לצאת מיד לסייע בכיבוי השריפה.

ואז, בשעת השריפה, כותב מוהר"ן, הורה רבינו להקל בעניין הצלת הממוץ, שיהגו בזה על פי דין ללא חומרות יתירות. גם לאחר יום כיפור שוחח רבינו על כך - שנכתבו תשובות רבות בהלכה המקילות בעניין הצלת הממוץ, ואין צריך להחמיר בחינם.

עוד גילה רבינו, כי באותו יום כיפור, חפץ היה לפעול דבר מה אצל השי"ת, והיו לו בזה כמה טענות, שאילו היו נכתבים היה ממלא בהם גיליונות רבים של נייר. "ועשית לי סדר גדול - כותב רבינו - אך ע"י השריפה נתבלבל הדבר".

ומאז אותו ליל יום כיפור - גילה - שבגלל שרצה לפעול אצל השי"ת, נתעורר עליו קטרור גדול למעלה, וכתוצאה מכך באה עליו תכף המחלה הנוראה, מחלת ה"הוסט" (שחפת) ממנה נתייסר זמן רב, עד ליום הסתלקותו בחול המועד סוכות שנת תקע"א.

הכנה לתפילת כל נדרי !

בעל תפילה מפורסם היה ב'אומן' ורבי נחמן נעמירובער שמו. לבד מתפילותיו הנוראים מלאים חן והתעוררות - ב'קיצוץ בימי ראש השנה', היה גם נגיש לתפילות של יום הכיפורים.

טרם שהתחל תפילת 'כל נדרי' בערב יום הקדוש, הלך להשתטח על ציון רבינו הקדוש, שם היה מרבה בתפילה בהשתפכות הנפש, שהשם יאה מצליח דרכו עת עמדו להתפלל לפני העמוד כחזן. וכה חזקה הייתה תפילתו על הציון, בקול ובהתעוררות בערב יום הכיפורים, עד שאמרו והעידו החסידים על כך: שראוי לבוא אף מקצה העולם, לראות את פרידתו של החזן ר' נחמן - מרבינו קודם הליכתו להתפלל לפני התיבה ביום הדין הקדוש והנורא.

"ואהבת לרעך כמוך" (י"ט י"ח)

לא הקפיד !

הפקיד פעם הרה"ק רבי אברהם ב"ר נחמן בידי תלמידו, רבי ישראל כהן סכום כסף שאספו עבור הוצאת חתונה של בתו, והחביאו רבי ישראל מעל הארובה שב'קלויז'.

לאחר זמן כשיבקש מרבי ישראל את המעות בחזרה, עלה רבי ישראל לארובה, ומה שחכו עיניו בראותו שכל הסכום נשרף באש.

בלב כבד סיפר זאת לרבי אברהם, ומה רבתה השתוממותו שלא ראה בפניו שום שינוי של צער או קפידא עליו. אלא חיבבו וקרבו כמקודם.

מעירים אחד את השני

"אהבת חברים" ששררה בין החסידים באומן לא התבטא רק בעניינים של בין אדם לחברו, אלא גם בעבודת השם, ובעניינים של בין אדם למקום.

היו הם אלו חסידי ברסלב שבאומן, שהקפידו מאד על קימת חצות לילה, ולעבוד את השם בשעות של עת רצון אלו.

ובכדי שלא להפסיד לילה אחת מקימת חצות לילה, היו מתאגדים ומתחברים באגודה וחבורה אחת, וקבעו לקום יחדיו לעריכת 'תיקון חצות', כשהיו ממנים לכך אדם מיוחד - שיהיה ניעור עד זמן חצות לילה, שילך לעורר את החברים שיקומו.

וכך התחלפו חליפות מדי לילה, שבכל לילה עמד אדם אחר על המשמר, לשמור את זמן נקודת חצות - לעורר אז את החברים בזמן לעבודת קונום ויוצאם. אשרי להם !

קדשת התפילין

מן המצוות הנשיות הנקראות

לְדִים קָרִים ! הקשיבו והִאֲזִינוּ לַסֹּפֶר, שְׂכָדָי לָכֵן לְדַעַת זֹאת, גַּם אִם יֵשׁ מִבִּינְכֶם שֵׁשׁ לָהֶם עוֹד זְמַן עַד הַיּוֹם מִצִּוַּת הַתְּפִלִּין, שֶׁהַסֹּפֶר יִהְיֶה נֶר וְאֲבוֹקָת אֹר לְקִדְשֵׁי הַתְּפִלִּין שֶׁתִּינָחוּ כְּשֶׁתִּגְדֹּל. הִנֵּה חֲסִיד בָּשָׂם: רַבִּי נִשְׁקָא מִהֵרִי טוֹלְשִׁין נְכָדוֹ שֶׁל רַבִּי נָתָן מִבְּרִסְלָב, שֶׁהָיָה נִזְהָר מְאֹד בְּקִדְשֵׁי הַתְּפִלִּין וְלֹא הָיָה מְשִׁיחַ בָּהֶם שׁוֹם דְּבוֹר שֶׁל שִׁיחַת חוֹלִין. וְאִם הָיָה מוֹכֵר לְדָבָר אֵיזָה דָּבָר נְחוּץ, הָיָה חוֹלֵץ אֶת הַתְּפִלִּין כְּדִי שֶׁלֹּא יִפְגֹּם בְּקִדְשָׁם, וְאַחֲרֵי שֶׁגִּמְר שִׁיחָתוֹ חָזַר לְלַבָּשָׁם. וְסִיפֵר לָדֹבִי לֹא יִצְחָק בְּגִדְרִי, שֶׁהִנֵּחָה קְדוּשָׁה זוֹ, קִבֵּל עַל עַצְמוֹ בְּהַשְׁפָּעַת דּוֹדוֹ הַצָּדִיק רַבִּי מַעֲכָלֶע אַחִיו שֶׁל זָקֵנוּ הַגָּאֹן רַבִּי דּוֹד צָבִי - חֲמִיו שֶׁל רַבִּי נָתָן, שֶׁהָיָה רַב הַבְּרָכָה עֲיִירוֹת בְּאֻקְרָאִינָה, וְהָיָה נוֹהֵג לְדָבָר עִם כָּל הַנְּעָרִים שֶׁהִגִּיעוּ לְמִצְוַת בְּגִדֵּל קְדֻשַּׁת תְּפִלִּין, לְעוֹרְרָם וּלְחַזְקָם שֶׁלֹּא יִשְׁיִחוּ שׁוֹם שִׁיחָה בְּטָלָה וְשׁוֹם דְּבוֹר חוֹל, כְּשֶׁהַתְּפִלִּין עֲלֵיהֶם. וְהָיָה מְבָרְכָם; שֶׁאִם יִזְהָרוּ בָּהּ, יִזְכּוּ לְאַרְכּוּת יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת, לְאַהֲבַת תּוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם וּמַעֲשֵׂים טוֹבִים. וּמֵאֵז שֶׁשָּׁמַע מְדוּדוֹ דְּבָרִים אֵלֶּה, קִבֵּל עַל עַצְמוֹ לֹא לְשׁוּחַח עִם הַתְּפִלִּין.